

[Finansministeren]

tetid for borgere og virksomheder. Somme tider kan det – på grund af uhensigtsmæssige åbningstider – være vanskeligt blot at komme i forbindelse med de offentlige myndigheder.

Det er sjældent viljen hos de enkelte offentligt ansatte til at yde en god service, der mangler. Det karakteristiske er et stærkt menneskeligt og professionelt engagement. Problemerne ligger som oftest i de rammer i form af regler, procedurer og administrative systemer, som vi har bygget op. Moderniseringsprogrammet skal medvirke til at skabe bedre muligheder for, at ledere og medarbejdere kan komme til at gøre en indsats og bidrage med nye initiativer og ideer.

Det er velkendt, at den offentlige sektor er vokset stærkt, især gennem det sidste par årtier. Skal vi inden for en overskuelig årække klare de samfundsøkonomiske balanceproblemer, er der ikke nogen mulighed for at lade den offentlige sektor vokse yderligere. Nye behov kan derfor kun tilgodeses, hvis det lykkes at omlægge indsatsen på de »gamle« områder. De foregående årtiers kvantitative vækst i den offentlige sektor må derfor erstattes af en kvalitativ vækst inden for de bestående økonomiske rammer. Det er hovedsigtet med den omstilling, som allerede er indledt på en række vigtige områder, ikke mindst inden for social- og uddannelsespolitikken. Moderniseringsprogrammet tager sigte på at gøre hele det offentlige system mere velegnet til at klare denne omstilling.

Regeringen lægger vægt på tidligt at orientere folketinget om tankerne bag moderniseringsprogrammet og om de initiativer, der vil blive iværksat. Regeringen tror på, at der kan opnås en bred enighed bag de overordnede målsætninger og principper for programmet.

2. Moderniseringsprogrammets virkemidler

Hovedelementerne i moderniseringsprogrammet er:

- decentralisering af ansvar og kompetence
- markedsstyring, friere forbrugsvalg og ændrede finansieringsmekanismer
- bedre publikumsbetjening og regelforenklining
- leder- og personaleudvikling
- øget anvendelse af ny teknologi

Decentralisering

Det er regeringens principielle opfattelse, at der skal gennemføres en *decentralisering af ansvar og kompetence*. Arbejdet bliver mere effektivt og tilgodeser brugernes behov bedre, hvis beslutningerne træffes så tæt som muligt ved det personale, der har den direkte kontakt med borgere og virksomheder. For de ansatte vil det give større råderum og flere udfordringer. De centrale myndigheder i stat og kommuner skal indskrænke sig til at fastsætte generelle rammer for de udførende institutioners og myndigheders virke.

Samtidig med denne redegørelse anmodes finansudvalget om tilslutning til en *reform af det statslige budget- og bevillingssystem*. Reformen skal decentralisere ansvar og kompetence på det økonomiske område til de enkelte statslige institutioner og styrelser. Reformen indebærer desuden en stærkere politisk indflydelse på udviklingen i de samlede offentlige udgifter.

Fastsættelse af budgetrammer er et fast led i den statslige budgetlægning. Gennem 70'erne er der imidlertid sket en så kraftig vækst i de lovbundne udgifter, at omkring $\frac{3}{4}$ af statens udgifter ligger uden for det ramstyrede område. I tilrettelæggelsen af udgiftspolitikken er hovedvægten i stadig større omfang blevet lagt på at tilpasse udviklingen i de lovbundne udgifter.

Men tilpasningen har ofte været ad hoc-præget og uden sammenhæng med fastsættelsen af budgetrammer og det almindelige budgetarbejde i ministerierne. Hertil kommer behovet for indpasning af nye initiativer i en samlet prioritering inden for merudgiftsloftet, som forudsætter kompenserende besparelser for alle offentlige merudgifter.

Regeringen agter på denne baggrund at modernisere budgetarbejdet ved tidligt i budgetlægningen at fastsætte totalrammer for hvert ministerområde, omfattende såvel lovbundne som bevillingsstyrede udgifter og indtægter samt fornødne reserver til nye initiativer. Budgetrammerne kan herved igen fungere som væsentlige styringsinstrumenter i den statslige budgetlægning. Reformen vil muliggøre en udbygning af folketingets indseende med den overordnede budgetpolitik, idet regeringen hvert år tidligt i budgetforberedelsen agter at orientere folketingets fi-